

PRZYRODA

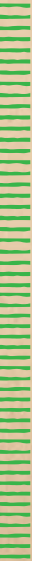
Jak nazywa się druga, co do wielkości w Polsce, pustynia w gminie Janów?

1. Jest pozostałością po morenie czołowej lodowca.
2. Na jej 21 hektarowym obszarze odbywają się m.in. biegi pustynne.
3. Znajduje się w najwyższej położonej miejscowości w gminie Janów.

Odp.: Pustynia Siedlecka

PRZYRODA

Jakie drzewo poświęcono pamięci zasłużonego dla Polski człowieka?

1. Sławi marszałka Józefa Piłsudskiego.
2. Rośnie w Starym Cykarzewie u zbiegu ulic Szkolnej i Zielonej.
3. Jest to drzewo określane mianem króla drzew.

*Odp.: Dąb Piłsudskiego

PRZYRODA

Jak nazywa się zbiornik wodny w Konopiskach?

1. W pobliżu tego zbiornika usytuowane są m.in. Orlik, stadion lekkoatletyczny, siłownia zewnętrzna, altany z miejscami do grillowania i odpoczynku, piaszczysta plaża.
2. Zbiornik retencyjny powstały przez spiętrzenie potoku Konopka.
3. Znajduje się w otulinie Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą. Nad nim, każdego roku w czerwcu odbywa się największa w regionie Sobótka.

Odp.: Zalew (zbiornik wodny) Pająk

PRZYRODA

Jak nazywa się roślina, która rośnie w wodzie wywierzysk stałych w Dolinie Wiercicy w Złotym Potoku?

1. Występuje tylko w dwóch miejscach na świecie, drugie to źródła Czarnej Przemszy na Pustyni Błędowskiej.
2. Kwitnie w maju i ma białe kwiatki oraz intensywny zapach.
3. Jest rośliną endemiczną, a wywierzyska zwane źródłami Zygmunta są jej stanowiskiem zastępczym.

*Odp.: Warzucha polska

PRZYRODA

Jak nazywa się ścieżka przyrodnicza będąca pomnikiem przyrody?

1. Usytuowana wzdłuż drogi gminnej, tworzy ją szpaler drzew łączący dwie gminy – Mykanów i Kłomnice.
2. Z jej środkowej części rozciąga się widok na wieże kościoła w Borownie i pole słynnej bitwy pod Kruszyną.
3. Wzdłuż niej rosną stare drzewa, a ich gatunek opisuje Jan Kochanowski w jednej z fraszek.

Odp.: Aleja Lipowa

PRZYRODA

Jaki rezerwat przyrody znajduje się na terenie gminy Janów?

1. Jest najmniejszym rezerwatem w gminie, leży przy szlaku Orlich Gniazd, przy dawnym Szlaku Bursztynowym.
2. Na terenie rezerwatu stoi ostaniec skalny z jaskinią, posiadającą „płuca” i związaną z legendą o skarbach.
3. Na tym ostańcu są tajemnicze ruiny zamku z XIV wieku.

Odp.: Rezerwat Ostrężnik

PRZYRODA

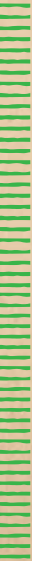
Jaki gatunek płaza?

1. Z rodziny rzekotkowatych, występujący w zlewiskach wodnych m.in. na terenie Konopisk.
2. Płaz ten potrafi wspinać się po krzewach i drzewach. Wspinaczkę umożliwiają mu przyłgi czepne znajdujące się na palcach.
3. Osiąga około 5 cm długości. Zmienia ubarwienie w zależności od otoczenia.

*Odp.: Rzekotka drzewna

PRZYRODA

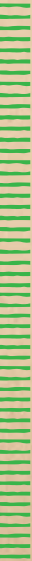
Jak nazywa się słynna aleja drzew na terenie gminy Janów?

1. Została zaprojektowana i założona przez Franciszka Szaniora i dawniej prowadziła z pałacu Raczyńskich w kierunku Częstochowy.
2. Usytuowana jest w kierunku zachodnim od głównej bramy zespołu pałacowo-parkowego w Złotym Potoku.
3. Jest wpisana do rejestru zabytków i znajduje się przy niej pełnowymiarowe boisko piłkarskie LKS „Złoty Potok”.

Odp.: Aleja Klonowa

PRZYRODA

Co to za miejsce w gminie Mykanów?

1. Jedno z typów mokradeł położone w kompleksie leśnym w okolicy Nowego Kocina.
2. Dzięki bliskości rzeki Kocinki charakteryzuje się bogatą roślinnością.
3. W miejscu tym wydobywano niegdyś materiał służący jako opał.

Odp.: Torfowisko w Kocinie

PRZYRODA

Jak nazywają się tajemnicze ostańce wapienne w gminie Janów?

1. Mówiono, że to diabeł połączył je na szczycie wiszącymi kładkami.
2. Są to wapienne słupy wyrosłe na dnie morza jurajskiego, związane z diabelską legendą.
3. Podobno odstraszały swoim wyglądem, dlatego taką nazwę nadał im poeta Zygmunt Krasiński.

Odp.: Diabelskie Mosty

PRZYRODA

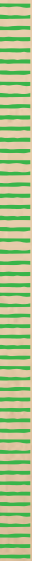
Która rzeka?

1. Płynie przez gminę Konopiska, a jej spiętrzeniem jest zalew „Pająk”. Nazwę zawdzięcza gminie przez którą płynie.
2. Źródło tej rzeki znajduje się koło Dębowej Góry na Garbie Herbskim.
3. W jej biegu powstało kilka sztucznych zbiorników retencyjnych i hodowlanych, między innymi zalew Pająk w Konopiskach i stawy hodowlane w Pile. Jej dopływami są Sobuczyna i Rększowiczanka.

Odp.: Konopka

PRZYRODA

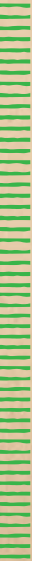
Jaką romantyczną nazwę nosi jeden ze stawów na Wiercicy w Złotym Potoku?

1. Według legendy odtwarza nocą na swojej tafli ludzkie twarze, które wpatrywały się w niego podczas dnia.
2. Przegląda się w nim nocą Księżyc, a nazwę nadał mu poeta Zygmunt Krasiński.
3. Tytuł to nazwa jednej ze sztuk Szekspira.

Odp.: Sen Nocy Letniej

PRZYRODA

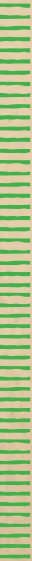
Jaki kompleks przyrodniczy znajduje się w gminie Mykanów?

1. Starodrzew, należy do obszaru chronionego Natura 2000.
2. Drzewa występujące w tym kompleksie tworzą również Puszcę Jodłową w Górach Świętokrzyskich.
3. Położony w okolicach starej osady leśnej Lemańska, zajmuje powierzchnię około 150 ha.

*Odp.: Jodły Lemańskie

PRZYRODA

Jak nazywa się źródło szczelinowe w Złotym Potoku?

1. Wiosną przemyka w jego wodach słodkowodna krewetka - Kiełż Zdrojowy - relikw z epoki lodowcowej.
2. Daje początek potokowi zwanemu Młynówką.
3. Zielone kamienie jakie w nim są podobno spełniają marzenia. Źródło nazwane przez Zygmunta Krasieńskiego.

Odp.: Źródło Spełnionych Marzeń

PRZYRODA

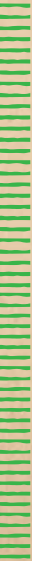
Jak nazywa się edukacyjna ścieżka przyrodnicza?

1. Znajduje się nad zalewem Pająk.
2. Powstała w 2016 roku w Konopiskach w celu prezentacji walorów przyrodniczych otuliny Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą.
3. Zlokalizowana wzdłuż drogi wojewódzkiej DW 904.

Odp.: Ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna „Pajączek”

PRZYRODA

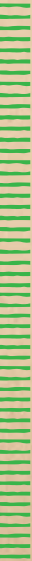
Który ptak?

1. Ma biało-czarne pióra, nie odlatuje na zimę.
2. Ponoć lubi ukraść „świecidełka”.
3. Podobnie nazywa się miejscowość w gminie Mstów.

Odp.: Sroka

PRZYRODA

Jaką, nie polską nazwę, nosi obecnie staw w dolinie Wiercicy w Złotym Potoku?

1. Pięknie wkomponował się w dolinę Wiercicy, dlatego licznie przyciąga turystów.
2. Dawniej poeta gorzko nad nim płakał po stracie córki i stąd dawna jego nazwa „Staw Gorzkich łez”.
3. Swą obecną nazwę zawdzięcza senatorowi zza morza, który przywiózł pierwszą partię ikry pstrąga z Ameryki w 1881 roku.

Odp.: Amerykan

PRZYRODA

Jak nazywa się rezerwat przyrody?

1. W rezerwacie dominuje sosna zwyczajna z domieszką dębów oraz buk zwyczajny.
2. Utworzony na terenie leśnictwa Dębowa Góra w gminie Boronów.
3. Nazwa rezerwatu związana jest z pustelnikiem o nazwisku Rajch, który na jego terenie miał pustelnię.

Odp.: Rezerwat przyrody „Rajchowa Góra”

PRZYRODA

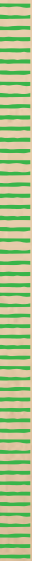
Jaki rezerwat przyrody znajduje się w gminie Janów?

1. Jest jednym z czterech i największym zarazem rezerwatem w gminie Janów (153 hektary).
2. Powstał w 1957 roku w Złotym Potoku, chroni najbardziej malowniczą część doliny Wiercicy.
3. Obejmuje m.in.: źródła Zygmunta i Elżbiety, Diabelskie Mosty, Pstrągarnię Raczyńskich, Grotę Niedźwiedzią.

*Odp.: Rezerwat Parkowe

PRZYRODA

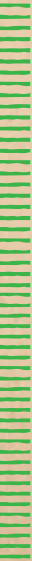
Jak nazywa się park znajdujący się w centrum miejscowości Garnek?

1. Jest fragmentem rozległego niegdyś parku dworskiego.
2. „Śpiewający” właściciel dóbr w Garnku zasadził w nim rzadkie gatunki drzew, założył sad i szklarnie.
3. Znajduje się w nim tablica upamiętniająca światowej sławy śpiewaków operowych – Jana i Edwarda Reszke.

Odp.: Park Braci Reszke

PRZYRODA

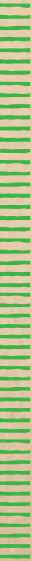
Jakie jest jedno z bogactw naturalnych gminy Kozięgłowy?

1. Wykryte podczas poszukiwań geologicznych w latach 70-tych ubiegłego wieku.
2. Pozwoliło na rozwój branży wodno-napojowej.
3. Oczyszcza organizm, jest źródłem życia.

Odp.: Woda mineralna

PRZYRODA

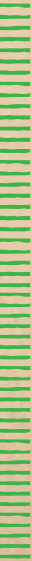
Który obszar w gminie Poczesna?

1. Objęty jest ochroną Natura 2000.
2. Typ zmienno - wilgotnej łąki, w której dominującym gatunkiem jest trzęślica modra.
3. Można tu spotkać chronione gatunki storczyków, kosaćca syberyjskiego.

*Odp.: łąki trzęślicowe

PRZYRODA

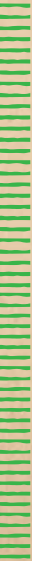
Które pomniki przyrody w gminie Koziągłowy?

1. Są pod opieką rozlewni wód „Jurajska”.
2. Ich wiek określa się na ponad 150-200 lat.
3. Zatytułował nimi swój wiersz Zbigniew Herbert, w powiedzeniu ludowym mówi się, że mogą „nimi stanąć włosy”.

Odp.: Dęby Jurajskie

PRZYRODA

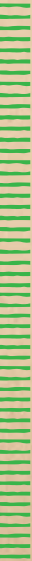
Jaki to rodzaj lasów?

1. Rośnie na podmokłych terenach, a dominującymi gatunkami są: olchy, topole i wierzby.
2. Znajduje się w nich bogata roślinność bagienna.
3. W gminie Kruszyna znajduje się miejscowość, której nazwa nawiązuje do tego rodzaju lasu.

Odp.: Lasy łąkowe

PRZYRODA

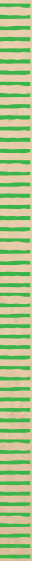
Który rezerwat przyrody na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej?

1. Wziął nazwę od miejscowości położonej w gminie Kozięgłowy.
2. Położony jest nad górną Wartą, w leśnictwie Kozięgłówki.
3. W 1988 roku zinwentaryzowano w rezerwacie około 80 okazów ponad 90-letnich cisów.

*Odp.: Rezerwat Przyrody Cisy w Starej Hucie

PRZYRODA

Jaki żywy pomnik można znaleźć w gminie Poczesna?

1. Ma już ponad 250 lat.
2. Znajduje się na cmentarzu parafialnym w miejscowości Zawodzie.
3. Jego brat ma na imię Bartek i rośnie w województwie świętokrzyskim.

Odp.: Dąb szypułkowy

PRZYRODA

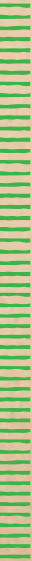
Jakie źródło znajduje się w Gminie Lelów?

1. Wyływa z miejsca, gdzie pod skałami znajdują się wapienie piaszczyste.
2. Znajduje się 1,5 kilometra od centrum Lelowa.
3. Ciekawe miejsce, gdzie niezależnie od pory roku utrzymuje się stała temperatura 10,5°C.

*Odp.: Źródło Zimnąca zwane Źródłem Zakochanych

PRZYRODA

Jaka skała osadowa zalega pod podmokłymi łąkami w miejscowościach: Lipie, Św. Anna i Pacierzów?

1. Z jej przekształcenia powstaje węgiel brunatny.
2. Niezbędna w ogrodnictwie.
3. Wykorzystywana w medycynie, np. jako składnik kąpieeli borowinowych.

Odp.: Torf

PRZYRODA

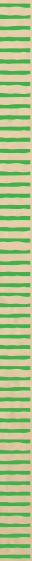
Co to za wieloletnia roślina występująca w gminie Lelów, jedna z najrzadszych w Polsce?

1. Kwitnie od połowy lipca do września.
2. Występuje na terenach podmokłych: torfowiskach, źródliskach, na brzegach rzek.
3. Pochodzi z rodziny astrowatych i ma żółte kwiaty zebrane w koszyczki.

*Odp.: Języczka syberyjska

PRZYRODA

Jaki mineral?

1. Był wydobywany przez ostatnie 500 lat na Wyżynie Częstochowskiej.
2. Kopano go pod ziemią w postaci płaskur i sferolitów brunatno-czerwonych.
3. Huta Hanke, dziś Huta Częstochowa, wytapiała z niego żelazo.

Odp.: Syderyt – ruda żelaza

PRZYRODA

Co to za mezoregion fizyczno-geograficzny, w którym leży Lelów?

1. Region o długości 40 kilometrów zbudowany z piaskowców i marglów kredowych.
2. Graniczy od zachodu z Wyżyną Częstochowską, a od wschodu z Niecką Włoszczowską.
3. Można skojarzyć z miejscem, w którym znajduje się wejście do domu lub jakiegoś pomieszczenia bądź belką, od której odbija się zawodnik do skoku.

*Odp.: Próg Lelowski

PRZYRODA

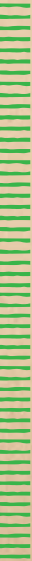
Jak nazywamy przyrodnicze zjawisko?

1. Polega na tym, że rzeka na równinie płynie bardzo krętym korytem, które z czasem zmienia się i z odciętych zakoli powstają starorzecza.
2. Nazwa pochodzi od starogreckiego motywu dekoracyjnego.
3. Często takim terminem określa się trudne, zawile uczucia.

Odp.: Meandrowanie

PRZYRODA

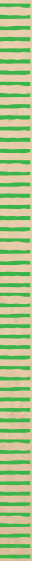
Jak nazywa się jedno z trzech wzniesień w kompleksie Zielona Góra w gminie Mstów?

1. Na głębokości 3,5 metra znajduje się ciąg korytarzy, mający 90 metrów długości.
2. Korytarze tworzą kompleks trzech jaskiń, które są schronieniem dla borsuków, lisów, owadów i pająków.
3. Znajduje się w Srocku i jest najwyższym wzniesieniem gminy Mstów (229 m n.p.m.).

*Odp.: Góra Trzech Jaskiń

PRZYRODA

Jaka rzeka przepływa przez gminę Starcza?

1. Jest lewym dopływem Warty ze źródłami na obszarze parku krajobrazowego.
2. Zaliczana jest przez Polski Związek Wędkarski do rzek górskich.
3. W jej wodach żyją pstrągi potokowe i lipienie, a jej brzegi zamieszkują bobry i wydry.

Odp.: Kamieniczka

PRZYRODA

Jak nazywa się jedna z roślin chronionych?

1. W obrębie Jury występuje tylko w okolicach Mstowa.
2. Nie posiada łodygi, a jej kwiat przypomina astra.
3. Jej nazwa pochodzi od jej cechy – jest dziewięciokrotnie silniejsza od innych roślin.

*Odp.: Dziewięsił popłocholistny

PRZYRODA

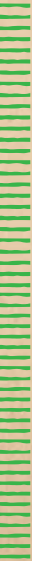
Jaki gatunek drzewa dominuje w lasach Wyżyny Częstochowskiej?

1. Wiewiórki chętnie zjadają jego nasiona.
2. Szyszki z gatunku tego drzewa pojawiały się na antycznych amuletach i uważane były za symbol płodności.
3. Słowianie i Indianie przykładali na dziąsła popiół z igieł tego drzewa, co miało uśmierzać bóle zębów.

Odp.: Sosna

PRZYRODA

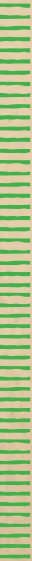
Jaka roślina rośnie w dorzeczu Warty i jedna z miejscowości w gminie Mstów nawiązuje do jej nazwy?

1. Występuje głównie na mokradłach i mokrych łąkach.
2. Kojarzy się z chorobą oczu.
3. Charakteryzuje się jaskrawo-żółtą barwą kwiatów.

Odp.: Jaskier

PRZYRODA

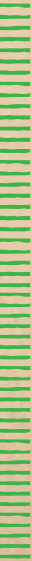
Jaką nazwę nosi drzewo posadzone w Kamienicy Polskiej?

1. Posadzili je mieszkańcy dla upamiętnienia odzyskanej niepodległości.
2. Rośnie przed Muzeum Regionalnym w Kamienicy Polskiej.
3. Jest symbolem trwałości, siły, wytrzymałości – silny jak ...

Odp.: Dąb Wolności

PRZYRODA

Jakie skamieliny występują na obszarze północnej Jury?

1. Można je znaleźć m.in. w okolicach Niegowy, odcisnięte w miękkiej skale wapiennej.
2. Wszechobecny symbol Jury.
3. To wymarłe morskie głowonogi jurajskie o charakterystycznie zwiniętej spiralnej muszli.

Odp.: Amonity

PRZYRODA

Jak nazywa się jaskinia położona w gminie Rędziny?

1. Wejście do tej „dziury” w skale znajduje się w połowie 10 metrowej ścianki dolnego poziomego kamieniołomu „Lipówka”.
2. Jej największą atrakcją jest podziemne jezioro.
3. Nazwa tego miejsca to również ceniony przez jubilerów minerał w zielonym kolorze należący do grupy krzemianów.

*Odp.: Jaskinia Szeptunów lub inaczej Szmaragdowa

PRZYRODA

Jaka roślina występuje na Jurze?

1. Wytwarza „nibyowoc” zwany szyszkojagodą, stosowaną w przemyśle farmaceutycznym i spożywczym.
2. Powszechnie znane jest zastosowanie tej rośliny do wyrobu lasek, biczy i wędek.
3. Gałązki wraz z igłami są stosowane do wędzenia wyrobów mięsnych, jest gatunkiem o wyjątkowo dużej żywotności.

Odp.: Jałowiec pospolity

PRZYRODA

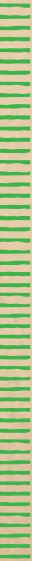
Jak nazywa się wzgórze w Wrzosowej?

1. Jest to teren nieczynnego kamieniołomu wapieni środkowojurajskich.
2. Wzgórze porastają krzewy i las lipowo – jesionowy z bogatym podszytem głogu, dzikiej róży i jarzębiny.
3. To jeden z najwyższych punktów w gminie Poczesna, z którego rozpościera się malowniczy widok na gminę oraz Jurę.

*Odp.: Wzgórze Kamionka

PRZYRODA

Jaka rzeka na Jurze?

1. Jej źródła wpisane są do rejestru pomników przyrody.
2. Wypływa w rejonie miejscowości Sokolniki.
3. Jedyna rzeka na obszarze gminy Niegowa.

Odp.: Halszka

PRZYRODA

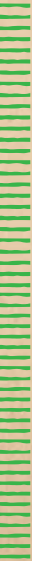
Jaka roślina?

1. Niektóre jej odmiany to: purpurowa, biała, krucha, ostrolistna, płacząca.
2. Wiele jej gatunków rośnie w kamieniołomie „Lipówka”.
3. Nie kobieta a płacze, w przysłowiu – nie rosną na niej gruszki.

Odp.: Wierzba

PRZYRODA

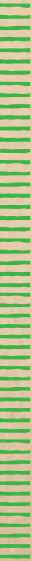
Jakie pasmo skałek znajduje się w gminie Niegowa?

1. Ma skałki w kształcie baszt i bastionów, krótkie mury skalne przedzielone bramami.
2. Jest pasmem wysokich do 20 metrów skałek, ciągnących się na długości około 700 metrów.
3. Na jednym z ostańców zachowały się pozostałości murów dawnej warowni.

Odp.: Skałki w Łutowcu

PRZYRODA

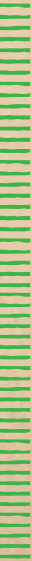
Jak nazywa się kompleks przyrodniczy położony na terenie gminy Kamienica Polska?

1. Stanowi ostoję dla dzikich zwierząt.
2. Obszar łączący cechy siedliska wodnego i lądowego.
3. Zajmuje powierzchnię 5 hektarów pomiędzy miejscowościami:
Wanaty, Zawada, Kamienica Polska.

Odp.: Mokradła

PRZYRODA

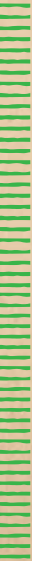
Która jaskinia w gminie Niegowa?

1. Ma długość około 50 metrów, głębokość 20 metrów.
2. Znajduje się w północno-zachodnim krańcu porośniętej bukowym lasem Mirowskiej Góry.
3. W pełni zasługuje na swoją nazwę, gdyż zsypują się do niej lawiny kamieni i gruzu.

*Odp.: Jaskinia Kamiennego Gradu

PRZYRODA

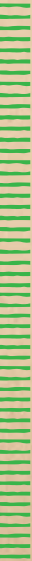
Który płaz występuje w kamieniołomie „Lipówka”?

1. W Polsce znajduje się pod ścisłą ochroną, swoim kształtem przypomina nieco jaszczurkę.
2. Nie wydaje głosów, na lądzie porusza się powoli i niezdarnie.
3. W okresie godowym samce tego gatunku mają na grzbiecie duży fałd skórny.

Odp.: Traszka grzebieniasta

PRZYRODA

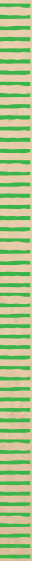
Jakie jest najwyższe wzniesienie ziemi myszkowskiej?

1. Wzgórze pokryte bukowym lasem oraz dużą ilością skał i ostańców wapiennych.
2. Inaczej nazywane Wielką Górą.
3. Wzgórze ma około 420 m n.p.m., położone w gminie Niegowa.

Odp.: Góra Mirowska

PRZYRODA

Jakie wzniesienie znajduje się na terenie gminy Kamienica Polska?

1. Morena czołowa, pozostałość po zlodowaceniach, zawiera ogromne masy żwiru.
2. Była pozbawiona drzew, zbierano na niej macierzankę i rozchodnik na święcone wianki.
3. W czasie wojny znajdował się tu punkt obserwacyjny.

Odp.: Góra Kapuścińskiego

PRZYRODA

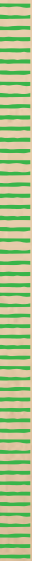
Jak nazywa się zespół skalny w gminie Olsztyn?

1. Położony jest na północnym krańcu Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.
2. Znajdują się tam liczne jaskinie.
3. Reprezentuje typowe dla okolicy formy krajobrazu krasowego, takie jak wapienne wzgórza z białymi ostańcami, schrony, nisze skalne, leje krasowe, uwały.

*Odp.: Kraina Białych Skał

PRZYRODA

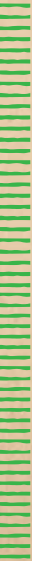
Jak nazywa się drzewo związane z bitwą pod Mokrą?

1. Posadzone w Mokrej w miejscu upamiętniającym poległego tam ułana.
2. Dedykowane rotmistrzowi, dowódcy jednego z oddziałów Wołyńskiej Brygady Kawalerii.
3. Nosi nazwisko dowódcy III Szwadronu 12 Pułku Ułanów walczących pod Mokrą.

Odp.: Dąb Hollaka

PRZYRODA

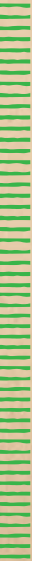
Jak nazywa się rezerwat w miejscowości Kusięta?

1. Znajduje się tam wzgórze nazywane dawniej Gołą Skalą.
2. Graniczy z Częstochową, znajduje się w nim leśniczówka.
3. Taką samą nazwę nosi stolica województwa lubuskiego.

*Odp.: Rezerwat Zielona Góra

PRZYRODA

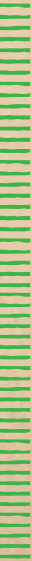
Który park krajobrazowy znajduje się na terenie gminy Boronów?

1. Znajdują się w nim 4 rezerваты przyrody. Jeden z nich nazywa się: Cisy nad Liswartą.
2. W jego nazwie ukryta jest rzeka i obszary leśne.
3. Przez jego obszar przebiega szlak turystyczny Józefa Lompy i znajduje się na terenie trzech powiatów: częstochowskiego, lublinieckiego, kłobuckiego.

Odp.: Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą

PRZYRODA

Jakie wzgórze ostańcowe w gminie Olsztyn?

1. Ze szczytu, na którym króluje metalowy krzyż, roztacza się widok na znaczną połąć Jury Częstochowskiej.
2. Wznosi się na 340 m n.p.m.
3. Jest nazywane „Giewontem Jurajskim” lub dawniej Rodło.

*Odp.: Góra Biakło

PRZYRODA

Jaka rzeka?

1. Stanowi naturalną granicę między gminami Miedzno i Popów.
2. Jest dopływem Warty, do której uchodzi we wsi Kule.
3. Wzdłuż rzeki wytyczono na przełomie 2014-2015 roku Liswarciański Szlak Rowerowy.

Odp.: Liswarta

PRZYRODA

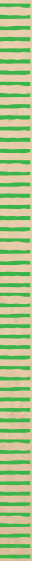
Wśród jakich skał na obszarze gminy Olsztyn?

1. Nie występuje zalesienie.
2. Najwyższy szczyt to Lisica (349 m n.p.m.).
3. Można znaleźć w nich otwór będący wejściem do Jaskini Towarnej, zwanej też Niedźwiedzią.

Odp.: Góry Towarne

PRZYRODA

Jakie złoża występują w Zawisnej?

1. Pochodzą z warstw kościeliskich, dla których ustanowiono tereny górnicze.
2. Ten materiał wykorzystywany jest przez przemysł odlewniczy.
3. Tworzą krajobraz czerwonych, żółtych, purpurowych wydm i skarp kilkunastometrowej wysokości.

Odp.: Złoża piasków żelazistych

PRZYRODA

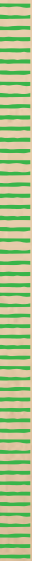
Jaką nazwę nosi skupisko skał wapiennych w gminie Olsztyn?

1. To największy rezerwat przyrody znajdujący się na terenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej.
2. Znajduje się w nich kilkanaście jaskiń, z których najbardziej znane to: Studnisko, Olsztyńska, Maurycego.
3. Nazwa nadana przez miejscową ludność pozwala sądzić, że na wzgórzach tych gniazdowały sokoły.

Odp.: Sokole Góry

PRZYRODA

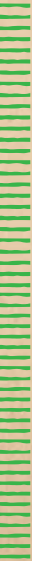
Jak nazywa się niewielki zbiornik wodny na terenie gminy Rędziny?

1. Stanowi część ścieżki dydaktyczno-edukacyjnej „Lipówka”.
2. Ma malowniczą linię brzegową i niewielką wysepkę.
3. Swoją nazwę wziął od nazwy ściśle chronionego płaza – kumaka nizinnego.

*Odp.: Jezioro Kumaka

PRZYRODA

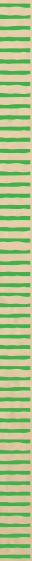
Którą jaskinię na Jurze zamieszkuje troglobit - unikatowy chrząszcz?

1. Jej nazwa nawiązuje do głębokiego szybu, z którego czerpano wodę.
2. Znajduje się w pobliżu Jaskini Pochyłej.
3. Jest najgłębszą jaskinią na Jurze, jej głębokość wynosi -75,5 metra.

Odp.: Jaskinia Studnisko

PRZYRODA

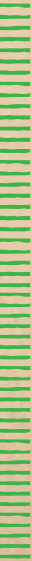
Jak nazywa się forma ukształtowania powierzchni występująca na terenach gdzie wydobywano rudy żelaza?

1. Zbudowana ze skały płonnej wydobywanej przy eksploatacji syderytów.
2. Stanowi pozostałość po kopalni rudy żelaza.
3. Stanowi świetny punkt widokowy na okolicę.

Odp.: Halda

PRZYRODA

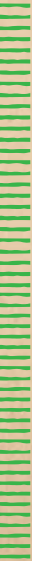
Jak nazywa się atrakcja przyrodnicza będąca częścią szlaku pątniczego z Krakowa do Częstochowy?

1. Najstarsze okazy rosnących tam drzew mają ponad 230 lat.
2. Tworzą ją lipy drobnolistne i szerokolistne.
3. Jest to jedyny pomnik przyrody w gminie Poraj.

Odp.: Aleja Lipowa

PRZYRODA

Pokłady jakiego surowca znajdują się na terenach gminy Dąbrowa Zielona?

1. Powstał w okresie kredy i służył jako popularny materiał budowlany.
2. Wydobywano go metodą odkrywkową.
3. Jest to podstawowy budulec Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Odp.: Kamień wapienny

PRZYRODA

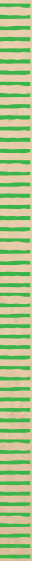
Jak nazywa się samoistny rezerwat ornitologiczny na Zalewie Porajskim?

1. Występują w nim rzadkie gatunki ptaków, jak choćby perkoz, kormoran, bielik i rybołów.
2. Jest to naturalna ostoja ptactwa wodnego i miejsce odpoczynku ptaków wędrownych.
3. Znajduje się w obrębie Zalewu Porajskiego od strony Kuźnicy Starej.

Odp.: Ptasia Wyspa

PRZYRODA

Jaka rasa bydła jest hodowana w Boronowie?

1. Jest najstarszą rasą mięsną.
2. Odporna na warunki atmosferyczne, żyje na pastwiskach przez cały rok.
3. Pochodzi z kraju spódnic w kratę.

Odp.: Bydło szkockie

PRZYRODA

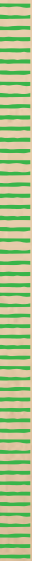
Jakie zwierzę jest symbolem Żarek Letnisko?

1. Jej łacińska nazwa to *sciurus vulgaris*.
2. Od 2014 roku podlega częściowej ochronie, jest wypierana przez inwazję swojej szarej kuzynki.
3. Zamieszkuje dziuple drzew, prowadzi tryb samotniczy i uwielbia wszelkie nasiona.

Odp.: Wiewiórka

PRZYRODA

Jaki zbiornik wodny położony w gminie Dąbrowa Zielona?

1. Jego tworzenie rozpoczęli w połowie XVIII wieku Torgułowie, właściciele dworu w Cielętnikach.
2. Powierzchnia lustra wody wynosi 40 hektarów.
3. Jest zasilany wodą Wierciczki (inaczej Kanału Lodowego).

Odp.: Stawy w Cielętnikach

PRZYRODA

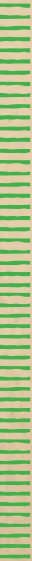
Jak nazywa się jedna z najpopularniejszych ryb drapieżnych występująca w wodach Zalewu Porajskiego?

1. Jest to duża, co do wielkości ryba Europy, osiągająca długość nawet ponad 2 metry i masę ponad 100 kilogramów.
2. Żeruje na dnie, a wędkarze łowią ją na żywca, na sławik lub na spinning.
3. Jest pozbawiona łusek, ale za to ma wspaniałe wąsy.

Odp.: Sum

PRZYRODA

Która mało znana roślina?

1. Występuje w herbie gminy Kruszyna.
2. Jej owoce są trujące dla ludzi, natomiast kora stanowi składnik wielu mieszanek ziołowych.
3. Jest rośliną miododajną, występuje jako krzak lub drzewo.

Odp.: Kruszyna

PRZYRODA

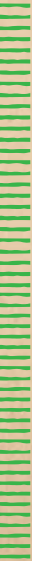
Który ptak, jeden z największych europejskich siewkowców, w Polsce jest objęty ścisłą ochroną gatunkową?

1. Gniazduje na terenie łąk w Zarębicach w gminie Przyrów.
2. Ptak brodzący z rodziny bekasowatych o okazałym rozmiarze. Melodyjnie gwizdże, jest prawdziwą ozdobą terenów podmokłych.
3. Ptak o dość masywnej sylwetce z długą szyją i bardzo długim zakrzywionym dziobem.

Odp.: Kulik wielki

PRZYRODA

Jak nazywa się gatunek paproci objęty ścisłą ochroną?

1. Roślina jest wpisana do Polskiej Czerwonej Księgi Roślin.
2. Wieloletnia paproć o zasięgu kosmopolitycznym rosnąca na terenach cienistych i podmokłych oraz torfowiskach.
3. Pierwszy człon nazwy to nazwisko znanego polskiego kronikarza, drugi człon jest przymiotnikiem słowa „król”.

Odp.: Długosz królewski

PRZYRODA

Jak nazywa się rzadki gatunek ptaka gniazdującego w Rezerwacie Wielki Las, w gminie Przyrów?

1. W Europie Środkowej to rzadki ptak lęgowy o czarnym upierzeniu, żyjący w lasach liściastych i mieszanych, na podmokłych łąkach, stawach i trzęsawiskach.
2. W Polsce żyje ich około 1200 par.
3. Powszechnie wierzono, że tam gdzie się gnieździ ten ptak, będzie się szczęśliwie działo. W Polsce jest też biały.

Odp.: Bocian czarny

PRZYRODA

Jaki gatunek drzewa?

1. Jest pomnikiem przyrody, stoi przy kościele parafialnym w Cielętnikach.
2. Od wieków było obgryzane przez pielgrzymujących pątników, ponieważ wierzono, że działa leczniczo na ból zębów.
3. Szukaj analogii we fraszkach Jana Kochanowskiego.

Odp.: Lipa drobnolistna

PRZYRODA

Jaki jest najmniejszy park krajobrazowy, który zarazem jest częścią Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych?

1. W obrębie tego parku wydzielony został chroniony rezerwat Wielki Las.
2. Zlokalizowany w gminie Przyrów.
3. Jego charakterystyczną cechą jest duża liczba stawów, strumieni i bagien. Wśród nich są również stawy hodowlane.

Odp.: Park Krajobrazowy Stawki

PRZYRODA

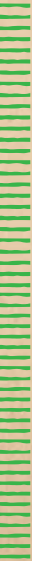
Jak nazywa się rezerwat przyrody, w powiecie częstochowskim, który został utworzony w celu ochrony ponad 120-letnich lasów łęgowych?

1. Dogodne warunki dla gniazdowania znalazły w nim rzadkie gatunki zwierząt, takie jak: bocian czarny, błotniak stawowy, czy też żuraw.
2. Jego powierzchnia wynosi nieco ponad 32 hektary. Znajduje się we wschodniej części Parku Krajobrazowego Stawki.
3. Nazwa rezerwatu to również tytuł powieści obyczajowej Zbigniewa Nienackiego.

Odp.: Rezerwat Wielki Las

PRZYRODA

Jaką nazwę noszą źródła krystalicznej wody jurajskiej?

1. Zasilają one rzekę Wiercicę.
2. Występują w obrębie wsi Julianka, Sygontka i Zalesice.
3. Noszą nazwę z racji charakterystycznego zabarwienia obserwowanego przy słonecznej pogodzie.

Odp.: Niebieskie Źródła

PRZYRODA

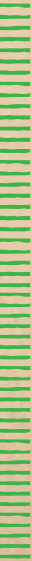
Która rzeka o długości 30 kilometrów jest prawym dopływem górnej Warty?

1. Wzdłuż całego jej biegu znajdują się rybne stawy hodowlane. Bardzo popularna wśród wędkarzy.
2. Wyływa ze źródeł Zygmunta i Elżbiety koło Złotego Potoku, a uchodzi do Warty w Karczewicach.
3. Nosi tą samą nazwę co najstarsza, pochodząca z XIII wieku miejscowość w gminie Przyrów.

Odp.: Wiercica

PRZYRODA

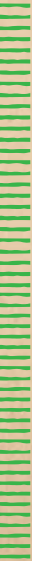
Jaki pomnik przyrody znajduje się w Żarkach?

1. Od 1954 roku znajduje się na liście pomników przyrody.
2. Pod nim odpoczywał król Jan III Sobieski podczas wyprawy na Wiedeń.
3. Z jej kwiatów jest przygotowywana herbata na przeziębienie.

Odp.: Lipa Babka

PRZYRODA

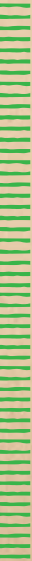
Jaka forma skalna występuje w Żarkach?

1. To uskok skalny, powstały z wapieni, który ciągnie się od Olkusza aż do Częstochowy.
2. Najciekawszy fragment tego uskoku znajduje się między Żarkami a Jaworzniem.
3. Znajduje się tam wzgórze Laskowiec, przyciągające miłośników m. in. paralotniarstwa.

Odp.: Kuesta Jurajska

PRZYRODA

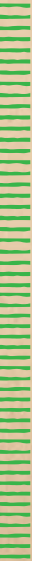
Jak nazywa się wzgórze w Żarkach?

1. Na nim zlokalizowana była linia umocnień z czasów II wojny światowej, z której można było ostrzeliwać drogę Żarki - Janów.
2. Rozciąga się za cmentarzem, naprzeciwko zabytkowych stodół.
3. Przebiega tam historyczny Trakt Królewski w kierunku Mirowa i Bobolic. Taką samą nazwę nosi szczyt w Beskidzie Sądeckim

*Odp.: Parchowatka

PRZYRODA

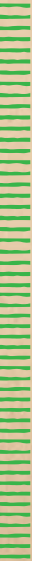
Jakie zjawiska krasowe występują m. in. na terenie gminy Żarki?

1. Należą do formy krasu występującego na powierzchni.
2. W gminie Żarki można je spotkać w okolicy Przewodziszowic, Czatachowy i Suliszowic.
3. Na nich znajdują się drogi wspinaczkowe.

Odp.: Wapienne ostańce

PRZYRODA

Jak nazywa się najwyższy ostaniec na pograniczu gminy Żarki i Niegowa?

1. Znajduje się w grupie skał wśród bukowo-grabowego lasu.
2. Jest w nim duża, efektowna pieczara – schronisko skalne.
3. W swej nazwie zawiera najciemniejszą z barw, kolor nocy.

*Odp.: Czarny Kamień

PRZYRODA

Jak nazywa się potok płynący przez Żarki?

1. Jego początkiem jest Źródło spod Brzozy i słynne źródło w Leśniowie.
2. Nazwa zbliżona do jednej z dzielnic Żarek, gdzie modlą się Paulini.
3. Przepływając przez Myszków wpada do Warty.

Odp.: Leśniówka

PRZYRODA

Jak nazywa się roślina rosnąca na Jurze?

1. Występują również odmiany hodowlane, których pąki liściowe są dodatkami do sałatek.
2. Ma niebieskie kwiaty, kanciaste łodygi i rośnie na poboczach dróg, nieużytkach.
3. Kiedyś była namiastką kawy.

Odp.: Cykoria podróżnik

PRZYRODA

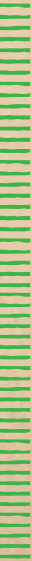
Która roślina rosnąca na Jurze?

1. Jest chroniona, wpisana do Polskiej Czerwonej Księgi Roślin.
2. Występuje tylko w okolicach Olsztyna.
3. Jej nazwa kojarzy się z „przitulaniem”.

Odp.: Przytulia olsztyńska

PRZYRODA

Jak nazywa się roślina występująca na Jurze?

1. Rośnie na obszarach bagiennych, nazywana bywa „porajem”.
2. Ma białe kwiaty, jest krzewinką, jej nazwa wiąże się z miejscem występowania.
3. Posiada intensywny zapach odstraszaający owady a szczególnie mole.

Odp.: Bagno zwyczajne

PRZYRODA

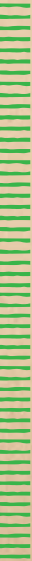
Jak nazywa się roślina rosnąca na Jurze?

1. Jak na roślinę można o niej powiedzieć, że jest „żarłoczna”.
2. Ma słodkie kropelki na włoskach, rosę, która jest pułapką.
3. Chwyta owady, którymi się odżywia.

Odp.: Rosiczka okrągłolistna

PRZYRODA

Jak nazywa się „magiczny” krzew rosnący na Jurze?

1. Według dawnych wierzeń odstraszał złe duchy.
2. Ma białe kwiaty i wysadzany był na mogiłach.
3. Z jego nasion były i są wykonywane różańce, dlatego nazywa się go „krzewem różańcowym”.

*Odp.: Kłokoczka południowa

PRZYRODA

Jakie drzewo rosnące na Jurze?

1. Wiosną ma żółte kwiaty, latem piękne zielone liście, które jesienią mienia się wszystkimi barwami.
2. Osiąga ogromne rozmiary, ma cenne drewno i nasiona z „noskami”.
3. Są nim obsadzone parki, drogi, aleje jak np. Aleja w Złotym Potoku.

Odp.: Klon pospolity

PRZYRODA

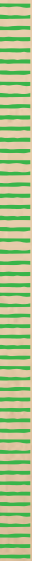
Jak nazywa się drzewo?

1. Rośnie pojedynczo lub tworzy grupy, sadzone w parkach, alejach.
2. Herbatka z jego kwiatków jest bardzo dobra na przeziębienie.
3. Kochanowski napisał o nim piękną fraszkę.

Odp.: Lipa drobnolistna

PRZYRODA

Jakie „tajemnicze” zwierzę można spotkać na Jurze?

1. Fruwa, choć nie jest ptakiem.
2. Ma skrzydła pokryte błoną a ciało włoskami.
3. Śpi do góry nogami w jaskiniach.

Odp.: Nietoperz

PRZYRODA

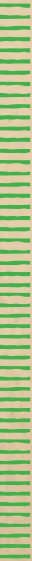
Który z gryzoni?

1. Żyje nad rzekami i innymi zbiornikami wodnymi.
2. Buduje swoje „domki” z gałęzi zwane „żeremiami”.
3. Jego zęby są tak mocne i ostre, że mogą zastąpić piłę motorową.

Odp.: Bóbr

PRZYRODA

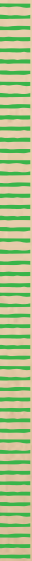
Jakie zwierzę?

1. Nie ma nóg, porusza się pełzając, lubi wygrzewać się w słońcu.
2. Jego menu stanowią drobne gryzonie, owady.
3. Jest stalowo-szary i ma żółte plamki przy oczach.

Odp.: Zaskroniec

PRZYRODA

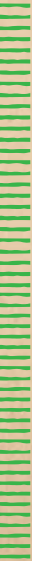
Który ptak?

1. Zwiastuje nadejście wiosny.
2. Jego upierzenie jest głównie białe, z czarnymi piórami na skrzydłach. Ma długie czerwone nogi i spiczasty, czerwony dziób.
3. Ponoć przynosi dzieci.

Odp.: Bocian biały

PRZYRODA

Które popularne w gospodarstwach wiejskich zwierzę?

1. Mówimy o nim, że „lezie na pochyłe drzewo”.
2. Jest w herbie jednej z jurajskich gmin.
3. Ma charakterystyczną brodę i daje pyszne mleko.

Odp.: Koza

PRZYRODA

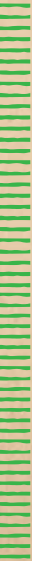
Który owad?

1. Ma piękne, delikatne, niebieskie skrzydła, żyje nad wodami, bardzo lubimy je obserwować.
2. Nazywany bywa „piękną panienką” lubiącą zjadać larwy komarów.
3. Jego występowanie jest wskaźnikiem czystości wód.

Odp.: Ważka – świtezianka dziewica

PRZYRODA

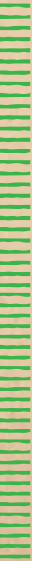
Który ssak?

1. Żyje w lasach tworząc watahy.
2. Przekopuje ziemię kłami, jego przysmakiem są żołądźcie.
3. Kto go w lesie spotyka, na drzewo umyka.

Odp.: Dzik

PRZYRODA

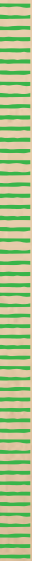
Który ptak?

1. Jego gniazda są „wykute” w pniach starych drzew.
2. Lubi korniki i inne larwy żyjące na drzewach.
3. Jego stukanie słyhać nawet z 3 kilometrów.

Odp.: Dzięcioł

PRZYRODA

Jaka rzeka płynie przez zachodnią część gminy Mykanów?

1. Nosi miano „krajny ryb łososiowatych”.
2. Jest areną zawodów wędkarskich, których nazwa nawiązuje do pstrąga.
3. Jest zdrobnieniem miejscowości Kocin.

Odp.: Kocinka